

Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava

Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva

Glavna ul./Fő utca 32.

SI-9220 Lendava/Lendva

Zaključno vsebinsko končno poročilo o izvedenem kulturnem programu za leto 2022

**Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava
Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva**

Lendava/Lendva
február 2023 február

Vsebina

I.	Splošni del.....	4
1.	Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje ZKMN	4
2.	Predstavitev organov javnega zavoda:	6
3.	Predstavitev dejavnosti javnega zavoda:	7
II.	Realizacija programa po posameznih dejavnostih	9
a)	Izdajateljska in založniška dejavnost	9
1.	Izdajateljska in založniška dejavnost	9
2.	Dejavnost kulturnih skupin	11
3.	Stiki z matičnim narodom	12
4.	Dejavnosti za ohranjanje jezika.....	13
5.	Mednarodno sodelovanje	14
6.	Medsebojno sodelovanje različnih etničnih skupnosti.....	14
7.	Predstavitev kulturnih dejavnosti in problematika manjšinskih etičnih skupnosti v Sloveniji	15
8.	Prireditve	15
9.	Predavanja, seminarji, tečaji.....	16
10.	Digitalizacija.....	16
11.	Rokodelska dejavnost – Hiša rokodelstev	16
11.	Center Bánffy Központ.....	20
III.	Ocena programa po kriterijih Načel	21
1.	Učinkovitost	21
2.	Primernost	21
3.	Trajnostna in razvojna naravnost.....	22
IV.	Sodelujoči umetniki in strokovnjakov v programu zavoda.....	22
V.	Sodelujoči otroci pri programih zavoda	23
VI.	Sodelujoči mladostniki (od 15 do 30 let) pri programih zavoda.....	23
VII.	Sodelujoči starostniki (nad 55 let) pri programih zavoda	24

VIII.	Sodelovanje manjšinskih etničnih skupnosti	24
IX.	Digitalizirane in spletno dostopne digitalne vsebine.....	24
X.	Aktivnost za ljudi s posebnimi potrebami.....	25
XI.	Pojasnila k računovodskim izkazom Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava za leto 2022	26
1.	Bilanca stanja	26
2.	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka	29
3.	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	32
4.	Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.....	33
5.	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.....	33
6.	Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	34
7.	Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil	35
8.	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	35
XII.	Zaključek.....	38

I. Splošni del

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje ZKMN

Naziv: Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava
Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva;
Skrajšani naziv: ZKMN Lendava – MNMI Lendva;
Naslov: Glavna ulica – Fő utca 32., 9220 Lendava-Lendva;
Matična številka: 5823889000;
Davčna številka: SI11349727;
Številka podračuna: UJP Murska Sobota 01259-6030355754;
Direktor: **Mihael Šooš**
Telefon: +386 2 577 6660,
E-mail: info@mnmi-zkmn.si, soos@mnmi-zkmn.si,
Spletna stran: www.mnmi-zkmn.si

Osnovna dejavnost Zavoda za kulturo madžarske narodnosti zajema najširšo podporo in pomoč pri razvoju, posredovanju in strokovni podpori kulture prekmurske madžarske skupnosti, vodenje znanstvene in siceršnje raziskovalne dejavnosti za ohranjanje in krepitev narodne zavesti skupnosti, promocija enotnih madžarskih kulturnih vrednot, organizacija kulturnih in poljudnih programov, ipd.

Za zagotavljanje kulturne ter umetniške dejavnosti pomurske madžarske narodne skupnosti, v interesu ustvarjanja, negovanja in posredovanja madžarskih nacionalnih vrednot ter za izvajanje nalog na področju kulture, izobraževanja, znanstvenega delovanja, založništva, ipd. za spodbujanje, zaščito in razvoj madžarskega jezika, nacionalne kulture in identitete je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost 1. januarja 1994 ustanovila Zavod za kulturo madžarske narodnosti.

Zavod za kulturo madžarske narodnosti je javni zavod, ki deluje v skladu z javnim interesom 64. člena Ustave RS, Zakona o javnih zavodih, Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Zakona o izvrševanju proračuna in seveda v skladu s svojim ustanovitvenim aktom, in sicer:

- 11. in 64. člen Ustave Republike Slovenije;
- 31., 59. in 101. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo;
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture;

- Odlok o ustanovitvi javnega Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava;
- Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih;
- Načela, cilji, kriteriji ter posebni ukrepi za sofinanciranje kulturnih programov in projektov iz dela državnega proračuna, namenjena kulturi na področju kulturne dejavnosti italijanske in madžarske narodne skupnosti, romske skupnosti, drugih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v RS za leto 2021;
- Notranji akti, pravilniki, kateri se nanašajo na zakonsko in nemoteno delovanje Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava;
- Zakon o javnih financah (62. in 99. člen);
- Zakon o računovodstvu (21., 26., in 51. člen);
- ZUJF;
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. list RS 109/2010);
- Metodološko navodilo za predložitev letnih poročil pravnih oseb javnega prava;
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna;
- Določil 8. člena Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/2011);
- Pravilnik, (Ur. list RS št. 115/2002, 21/03, 134/03, 126/2004 , 120/2007, 124/2008 in 58/2010, 60/2010 popr., 104/2010 in 104/2011.

V interesu izvajanja svoje osnovne dejavnosti Zavod sodeluje s poklicnimi in ljubiteljskimi ustanovami in organizacijami narodnostno mešanega območja, z madžarskimi narodnimi samoupravami, z regionalnimi zbirkami, mladinskimi organizacijami, izobraževalnimi ustanovami in znanstvenimi delavnicami, nadalje z vsemi ustanovami in organizacijami, katerih dejavnost neposredno ali posredno vpliva na identiteto in kulturno dejavnost prekmurske madžarske skupnosti. Zavod sodeluje z državnimi, regionalnimi in občinskimi ustanovami in organizacijami katerih dejavnost vpliva tudi na kulturno življenje madžarske narodne skupnosti.

2. Predstavitev organov javnega zavoda:

Zavod vodi direktor. Organ nadzora je Svet javnega zavoda ZKMN Lendava (to je VI. mandat od ustanovitve zavoda), ki ga je na podlagi 22. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda ZKMN Lendava sestavlja 9 članov, in sicer 5 predstavnikov ustanovitelja, 2 predstavnika uporabnikov oz. zainteresirane javnosti in 2 predstavnika delavcev zavoda.

Predstavniki Sveta zavoda so:

S strani ustanovitelja:

- Mateja Kučan,
- Tomi Horvat,
- Tanja Kološa
- Denis Tamaško
- Judit Vida Törnar, predsednica Sveta zavoda

S strani zainteresirane javnosti:

- Klara Koša
- Judit Zágorec- Csuka

Predstavnika zaposlenih:

- Simona Vida
- Zoltán Patyi

V letu 2022 je Svet zavoda zasedal dvakrat na redni seji in dvakrat na izredni seji.

Strokovna delovna telesa Zavoda:

Izhajajoč iz dejstva, da dejavnost zavoda posega na različna področja, mu pomoč nudijo stalna ali občasna strokovna delovna telesa. Strokovna delovna telesa zasedajo vsaj enkrat letno, njihova dejavnost pa se lahko razširi tudi na operativne naloge. Delovno telo pristojno za posamezno področje sprejema mnenja, predloge in stališča, v primerih določenih v Odloku o ustanovitvi pa lahko sprejema tudi odločitve.

1. Komisija za materni jezik in kulturne vrednote

Ima deset članov, in sicer osem predstavnikov dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih ustanov, strokovni delavec zavoda ter svetovalec za madžarski jezik pri ZRSS (ena oseba).

Delovna skupina odloča o tekmovanjih in natečajih, ki jih pripravlja zavod za šole in vrtce, o poletnih taborih, gledaliških in lutkovnih predstavah za otroke, o nagradnem izletu za

najuspešnejše učence in dijake dvojezičnih osnovnih šol in Dvojezične srednje šole Lendava ter o vprašanjih, povezanih z mladimi.

2. Komisija za ljubiteljsko kulturno dejavnost

Število članov komisije ni natančno določeno. Za člane delovne skupine veljajo vodje aktivnih kulturnih društev, ljubiteljskih in umetniških skupin, kakor tudi vodje šolskih skupin in strokovni delavec zavoda.

Delovna skupina odloča o strokovnem delu, letnem programu prireditev in gostovanjih ljubiteljskih skupin.

3. Komisija za založništvo

Ima pet članov. Člani komisije so osebe, ki so aktivne v madžarskem kulturnem in založniškem življenju ter strokovni delavec zavoda.

Komisija odloča o letnem založniškem programu.

3. Predstavitev dejavnosti javnega zavoda:

Zavod za kulturo madžarske narodnosti je tudi v letu 2022 izvajal široko dejavnost na področju nege in promocije madžarske kulture, na področju ljubiteljske kulture, na področju ljubiteljske dejavnosti, nege maternega jezika in založništva. Zaradi spreminjajočih razmer in določene negotovosti v svetu ter tudi kot posledica epidemiološkega stanja se določeni programi zapisane v letnem načrtu izvedle v manjšem številu in nekateri programi so bili finančno bolj podkrepjeni od predvidenih. V lanskem letu od aprila zavod izvaja tudi dodatne dejavnosti na področju rokodelstva, v okviru tega programa imamo tudi povečano število zaposlenih. Za izvajanje dodatnih nalog in programov si je zavod pridobival dodatne vire financiranja.

V skladu z letnim programom dela – v interesu predstavitve in promocije splošnih vrednot madžarske kulture je zavod organiziral razne prireditve, predavanja in druge programe na območju Prekmurja in v širši regiji, in sicer predvsem: gledališka gostovanja, literarni in glasbeni večeri, predstavitve knjig, zgodovinske, narodopisne in likovne razstave, gala-prireditve, proslave, ipd.

Zavod je koordiniral delovanje kulturnih društev na narodnostno mešanem območju, je nudil strokovno pomoč, zagotavljal mentorje ter s podporo programov odobrenim z letnimi programskimi dokumenti pomagal pri delovanju kulturnih društev, ljubiteljskih in umetniških skupin.

Zavod je namenjal posebno skrb kulturnim potrebam mlajše generacije in mladih s posebnim poudarkom na študijskih in drugih tekmovanjih, literarnih natečajih, izobraževalnih in drugih programih, ki jih je po dveh težkih letih ponovno v celoti organiziral skupaj z dvojezičnimi izobraževalnimi ustanovami. Poskušali smo zagnati tudi krožke na šolah, ki so mirovala v zadnjih dveh letih.

V okviru svojih možnosti je zavod na temelju konkretnih dogovorov sodeloval pri organizaciji lokalnih, občinskih oziroma regionalnih kulturnih prireditev na narodnostno mešanem območju. Stroški teh prireditev so bile nekoliko višje od načrtovanih zaradi razmer v svetu in posledično zaradi ekonomskih razmer in negotovosti v državi.

Zavod je namenjal posebno skrb promociji kulturne dejavnosti pomurskih Madžarov. V skladu s svojimi možnostmi je podpiral in spodbujal gostovanja društev, ljubiteljskih in umetniških skupin ter posameznikov, organiziral znanstvene in poljudno-znanstvene posvete, predavanja, prireditve.

Zavod je pomagal in podpiral izdajo in distribucijo pomurskih madžarskih leposlovnih, znanstvenih poljudno-znanstvenih in drugih del, nadalje časopisov in programskih zvezkov. Stroški izdaj so bili višji od načrtovanih, vsaj se je tisk izdatno povečal skozi lansko leto.

Delovanje Centra Bánffy je del osnovne dejavnosti zavoda in v skladu z zakonom o zavodih, je tudi v letu 2022 delovalo v okviru tega: literarna kavarna, madžarska knjigarna, večnamenski prostor za različne prireditve, vadbeni prostor za izvajanje kulturne dejavnosti ne samo umetniških skupin v okviru madžarske narodne skupnosti, temveč tudi ostalih kulturno-umetniških skupin, ki delujejo na narodnostno-mešanem območju. V okviru tega, je tudi v lanskem letu imel Zavod pravico do prodaje knjig, časopisov, revij, avdio-vizualnih in drugih izdelkov ter izvajanja gostinskih storitev, ipd. Izvajali smo tudi minimalno gostinsko dejavnost. V lanskem letu smo nadaljevali s sanacijo kletnih prostorov in zunanjega pročelja stavbe ter notranjost samega Centra iz finančnih sredstev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Zavod je podpiral in po svojih močeh pomagal pri izvajanju muzejske, narodopisne, umetnostno-zgodovinske, lokalno-zgodovinske, knjižničarske in arhivske dejavnosti ter dejavnosti spomeniškega varstva na narodnostno mešanem območju.

Zavod je opravljal tudi druge naloge, ki so smiselno povezane z negovanjem maternega jezika, nacionalne kulture, z ohranjanjem, negovanjem in razvijanjem samobitnosti, ter opravlja naloge, ki mu jih naložijo Ustanovitelj oziroma občinski narodnostni sveti.

II. Realizacija programa po posameznih dejavnostih

Višina sredstev v EUR po OBRAČUNSKEM TOKU					
vrste dejavnosti:	Vir MK	Vir ministrstva	druga	Drugi viri	Skupaj
	EUR	in lokalna skupnost		EUR	EUR
a) Izdajateljska in založniška dejavnost	17.038,51	2.300		10.993,63	30.332,14
b) Dejavnosti kulturnih skupin	27.766,7			26.089,48	53.856,18
c) Stiki z matičnim narodom	51.278,07			19.344,92	70.622,99
d) Dejavnosti za ohranjanje jezika	53.894,77			2.664,25	56.559,02
e) Mednarodno sodelovanje	14.241,63			7.819,07	22.060,70
f) Medsebojno kulturno sodelovanje različnih manjšinskih etničnih skupnosti	2.933,72				2.933,72
g) Predstavitve kulturnih dejavnosti in problematike manjšinskih etničnih skupnosti po Sloveniji	1.557,61			480,11	2.037,72
h) Prireditve	50.022,71			580,11	50.602,82
i) Predavanja, seminarji, tečaji ipd.	55,22				55,22
j) Digitalizacija	0				0
k) Rokodelska dejavnost	36.384,40			2.920,51	39.304,91
SKUPAJ	255.173,34	2.300		70.892,08	328.365,42

1. Izdajateljska in založniška dejavnost

V letu 2022 smo izdali ali bili soizdajatelji pri publikacijah, ki so za narodno skupnost zelo pomembne. Tako smo poleg almanaha in strokovne publikacije izdali kar precej literarnih, lokalno-zgodovinskih oz. etnografskih študij in tudi druge vsebine. Komisija za založništvo je, kot vsako leto, objavila razpis za izdajo raznih publikacij, kamor smo ponovno prejeli zanimive

pobude oz. rokopise. Glede na višanje stroškov smo iz ministrskih načrtovanih 12.000 EUR povišali znesek za 5000 EUR, da smo lahko izdali vse tiskovine, ki smo jih imeli v načrtu. Projekti znotraj izdajateljske dejavnosti, ki so bili uresničeni v letu 2022:

- predstavitev knjig Zágorec Csuka Judit v Murski Soboti
- predstavitev pesniške zbirke Béla Szomi Kralja: Szerellemmosoly v Prosenjakovcih in Lendavi
- predstavitev monografije Trimlinov v Trimlinih
- predstavitev albuma slikarja Lászla Nemesa v Lendavi, v Zalaegerszegu, Ajka, Negyemgyeru (SK)
- predstavitev knjig pisatelja András Székelya v Lendavi
- soizdajateljstvo in predstavitev knjige za otroke Kis-értéktárkönyv: játékos füzet a Muravidéki Magyar Értéktárról
- predstavitev knjige Bence Lajos: Egyszer én is – Prekmurske kratke zgodbe v Zalaegerszegu,
- večer Lajosa Benceja v Ljubljani
- izdaja knjige in predstavitev le-te, Pisnjak Atila: Muravidék építésze a dualizmus korában – Arhitektura Prekmurja v času dualizma
- soizdaja publikacije ob 50. obletnici Judo Kluba Lendava,
- izdaja dveh knjig Muratáj – prva knjiga posvečena Zoltánu Gáboru – spominska knjiga, druga knjiga Sándorju Szúnjoghu – pesniška zbirka še neizdanih pesmi z naslovom Megkéssett halicanumi üzenete
- predstavitev knjige Zoltán Gábor na lendavskem gradu,
- izdaja pesniške zbirke Lajosa Benceja: Füst a hegyen,
- izdaja pesniške zbirke Petra Pala: Túlföld
- izdaja zvezka Hétköznapi Hősök – Vsakdanji junaki
- izdaja delovnega zvezka Márnak térkép e táj
- soizdaja knjige Laszla Göncza: Muravidék 1918-1922
- skupna izdaja almanaha Naptár z Zavodom za informativno dejavnost madžarske narodnosti in Pomursko madžarsko samoupravno narodno skupnostjo, ki so ga dobili vsi naročniki tednika Népújság.

Že v letu 2020 smo zagnali skupni projekt z Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo Občine Šalovci in Inštitutom za narodnostna vprašanja, da se razišče in pripravi gradivo za

monografijo, ki se ukvarja z zgodovino Madžarov v Občini Šalovci. Publikacija je bila natisnjena in predstavljena v Šalovcih.

2. Dejavnost kulturnih skupin

Pri dejavnosti kulturnih skupin smo podpirali ljudske pevce, citrarje, folkloriste, plesalce, recitatorje in vezilje tako, da smo jim zagotovili strokovne sodelavce. To smo storili tudi za dvojezične izobraževalne zavode (dnevi dejavnosti, interesne dejavnosti), to je pomenilo delo pri 48 društvih/skupinah, ki jih izvaja 23 zunanjih sodelavcev. Znotraj te dejavnosti izvajajo tudi kulturna društva svoje programe, ki jih organizirajo z našo strokovno in finančno pomočjo. Pri tej dejavnosti smo načrtovali nekoliko več sredstev, toda na šolah niso v prvem polletju še smeli izvajati dejavnosti, tako da za ta namen je ostalo nekaj sredstev še neporabljenih oz. smo določene stroške strokovnjakov, ki izvajajo rokodelsko dejavnost prenesli v za ta namen dodeljena sredstva po postavko rokodelstvo.

Dejavnosti kulturnih skupin izvedene v Sloveniji:

- dan madžarske kulture v Kapci v video obliki,
- večer ljudskih pesmi z Gubinecz Ákosom v Lendavi,
- razstava pirhov v Dobrovniku,
- dan madžarske poezije v Kapci,
- materinski dan skupaj z KUD Sándor Petőfi Dolina pri Lendavi,
- 40. obletnica društva KUD Kapca,
- organizacija kulturnega programa na Pasuljadi v Radmožancih,
- predstavitev filma MESEUTAK v Lendavi, Domanjševcih in Dobrovniku,
- pomoč pri organizaciji Filemskega Bograča s KUD Lavina,
- izvedba dneva za ohranjanje madžarskih običajev za učence 6. razreda DOŠ 1 Lendava,
- razstava vezenin KUD Petőfi Sándor Čentiba,
- Razstava vezenin v Gaberju,
- Razstava vezenin v Genterovcih,
- organizacija kulturnega programa ob 700. obletnici vasi Pince in Dolina,
- pomoč pri organizaciji pevskega večera v Radmožancih,
- Rétesfeszt v Čentibi – kult. program,
- Festival perecev v Trimlinih – kult. program,
- Festival Langošov v Gaberju – kult. program.

Poleg izpostavljenih programov je bilo še kar nekaj nastopov, ki pa so opredeljeni pri drugih točkah ali so društva potrebovala le minimalno pomoč pri izvedbi le teh in nismo jih naštevali.

Društva so aktivno delovala in se udeleževale raznoraznih prireditev tako v Sloveniji, kakor tudi na Madžarskem (te so opisane v naslednji točki).

Določena društva so začela z delovanjem po programu pred covidnega časa, toda nekateri niso še nadaljevali z delom. Na šolah se od 13. marca 2020 niso izvajale interesne dejavnosti zaradi prepovedi vse do šolskega leta 2022/2023, razen redkih izjem. Nekaj vaj oz. priložnostnih dejavnosti so imeli samo v zelo kratkem obdobju in ob zagotavljanju vseh varnostnih predpisov. Zaradi tega smo nekaj programskih sredstev znotraj tega programskega sklopa prestavili k drugim programskim stroškom.

3. Stiki z matičnim narodom

Znotraj stikov z matičnim narodom imamo opredeljeno programe ljubiteljskih skupin v HU-EU, madžarski gledališki abonma, ki zajema šest madžarskih predstav in tudi ogled gledaliških predstav za namen izbire novega abonmajskega leta oz. eno priložnostno predstavo. V prvi polovici leta smo imeli mesečno kakšno gledališko predstavo, v drugi polovici leta pa smo imeli dve gledališki predstavi znotraj abonmaja in dve izvzete iz abonmajske ponudbe. Gledališka gostovanja so bila iz Madžarske. Razen tega smo imeli nekaj ogledov potencialnih novih predstav za nov abonma.

Glede na to, da smo imeli pri tej točki načrtovano s strani MK finančna sredstva v višini 30.500 EUR, smo prerazporedili na ta konto še dodatnih 20.411,15 EUR, glede na povišanja stroškov prevoza in tudi zvišanje cen gledaliških predstav, ki jih nismo predvideli v času načrtovanja.

Ljubiteljske skupine so zastopale našo skupnost na Madžarskem oz. v Karpatskem bazenu pretežno v poletnih mesecih:

- Dobrovniški ljudski pevci v Csóki (SRB),
- Kulturni program v Szécsiszigetu,
- razstava vezenin v Békéscsabi in sodelovanje na strokovnem ocenjevanju,
- Sodelovanje na ohranjanju običajev v Maglódu
- Nastop ljudskih pevcev iz Hodoša v Székesfehérváru,
- Ljudske plesalke iz Pinc v Pečuhu,
- vezilje na konferenci v Békéscsabi,
- vezilje na konferenci in podelitvi nagrad Mezőkövesd,

- nastop otroških in odraslih ljudskih pevcev na tekmovanju Vass Lajos
- razni manjši nastopi skupin v okoliških naseljih.

4. Dejavnosti za ohranjanje jezika

Takoj v januarju smo izvedli podelitev nagrad za literarno tekmovanje Szúnyogh Sándor za učence in dijakе od 6. razreda osnovne šole, vse do konca srednje šole pod pogoji, ki so dovoljevali izvedbo podelitve v živo. Zaradi tega smo imeli nekaj več stroškov, ker smo bili primorani najeti večjo dvorano. Oktobra smo izvedli to tekmovanje tudi za šolsko leto 2022/23. Izvedli smo študijsko tekmovanje Petőfi Sándor za mađarski jezik, ki je enačen s Cankarjevim tekmovanjem. Izvedli smo tekmovanje/kviz iz mađarske zgodovine za osnovnošolce v začetku leta. Za šolsko leto 2022/23 pa smo izvedli zemljepisno tekmovanje tako za osnovnošolce, kot za srednješolce. Prav tako smo izvedli tekmovanje v recitiranju, pred izbor na šolah in finale v Dolgi vasi.

Ob dnevu mađarskega jezika smo učence višjih razredov dvojezičnih osnovnih šol Genterovci, Dobrovnik in Prosenjakovci peljali na ogled prostorov gledališča Hevesi Sándor Színház, kjer so si ogledali tudi predpremiero aktualne gledališke predstave.

Izvedli smo tudi tabore za učence od 1. razreda osnovne šole vse do zaključnih letnikov srednje šole. Imeli smo tabor v Hodošu z imenom Összetartozunk, kjer so razen prekmurskih mađarskih srednješolcev sodelovali še dijaki iz vojvodine in Mađarske. Za tretjo triado smo organizirali domoznanski tabor Útra kamasz na mađarskem, kjer so se nam pridružili vojvodinski dijaki. Učenci 2. triade pa so se udeležili domoznanskega tabora v Županiji Zala. Izvedli smo še tri tabore v prekmurju, in sicer: dva rokodelska tabora, ki sta del programa rokodelstva ter folklorni tabor.

Znotraj dejavnosti za ohranjanje jezika vodimo gledališko dejavnost tako na vaseh, kot na šoli in tudi polprofesionalno gledališko skupino LeSzSz. Skupina LeSzSz je imela redno vaje in pripravila je premiero Dogodivščin Dona Quihota. Z njimi vred smo izvedli mednarodni simpozij oz. srečanje amaterskih gledaliških skupin iz Karpatskega bazena, kjer so bili gledališniki iz Avstrije, Slovaške, Romunije in Mađarske.

Gledališka skupina iz Dolnjega Lakoša je prav tako imela premiero svojega prvega »celovečerca« in bodo v letu 2023 imeli več predstav.

Gledališka skupina iz Gornjega Lakoša je mela premiero svojih skečev in so imeli kar nekaj nastopov v Prekmurju.

Gledališka skupina iz Dobrovnika se je pripravljala na premiero svoje gledališke igre, ki so jo predstavili v začetku leta 2023 in prav tako delajo mladi gledališčniki, ki se pripravljajo z lutkovno predstavo, ki bo luč zagledala v letu 2023 s premiero v Evropski prestolnici kulture – Veszprém.

5. Mednarodno sodelovanje

Nenehno vzdržujemo stike s podobnimi ustanovami v Karpatskem bazenu. Za namen usklajevanja se vsako leto dobimo ob Dnevu madžarske kulture v januarju v Srbiji, natančneje Senti, kjer se dogovorimo za skupni letni program. Lani smo se srečali online. Skupni projekti so bili načrtovani od poletja in smo znotraj tega gostili mlade v Prekmurju v okviru festivala Kultivál. Na tridnevnem festivalu so mladi skupaj ustvarjali, nastopali in spoznavali lepote naše pokrajine ter zanimivosti naše kulinarike. V septembru smo začeli skupno tekmovanje Preko 5-ih meja, ki ga financiramo iz razpisnih sredstev in jo bomo zaključili v prvem polletju leta 2023.

Organizirali smo, znotraj literarne karavane, obisk in predstavitev dveh Slovaških pisateljev v Centru Bánffy. Izvedli smo tudi umetniško karavano, ko smo bili štiri dni gostje v Cluju (RO), kjer so štirje mladi se spoznavali s svetom ustvarjanja filmov, nato smo gostili naše tamkajšnje gostitelje in je ponovno nastal en kratek film. Oba filma sta na ogled na našem YouTube kanalu. Te stroške smo krili iz razpisov.

Sodelovali smo tudi na konferenci zamejskih madžarov prav tako v Cluju (RO), kjer smo predstavili ureditev financiranja ter podpore kulturi za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji. Organizirali smo tudi razstavo umetnika Lasla Hermana v Krušicah (SK) ter Lászla Nemesa v Zalaegerszegu, v Ajki in v Negyemgyeru (SK)

6. Medsebojno sodelovanje različnih etničnih skupnosti

Glede na to, da nismo smeli organizirati srečanje dvojezičnih vrtcev smo vsakemu vrtcu podarili madžarsko predstavo, ki je bila na ogled vsem otrokom. Na žalost že tretje leto zapored nismo mogli izvesti, revije folklornih skupin (slovenskih, madžarskih, romskih) kjer smo soorganizatorji.

7. Predstavitev kulturnih dejavnosti in problematika manjšinskih etičnih skupnosti v Sloveniji

Izvedli smo prireditev v Murski Soboti s tamkajšnjim madžarskim društvom, kjer se je lako slovenska publika seznanila z življenjem in kulturo Madžarov. Imeli smo tudi nekaj predstavitev v Ljubljani na Listovem inštitutu.

8. Prireditve

Prireditve, ki so sestavni del drugih dejavnosti posebej ne izpostavljamo v spodnjih opisih, vsaj smo o njih že pisali. V naslednjih povedih so navedene prireditve, ki so bile posebej organizirane ob danih priložnostih, ali tiste, ki so bile mogoče samo v besedi ali dveh omenjene že prej, toda niso bile konkretizirane.

V letu 2022 smo januarja izvedli Spominski dan Szúnyogha Sándorja, kjer so nastopali domači umetniki izpopolnjeni z madžarskimi glasbeniki. Za Dan madžarske kulture smo podelili najvišja prekmurska madžarska priznanja za to zaslužnim. Podelitev je potekala v gledališču in mu je sledil kratek glasbeni program.

Za 15. marec smo organizirali operetno predstavo iz Madžarske v Lendavi, ki je sledila po slavnostnih nagovorih. Poleg tega smo pomagali organizirati in tudi finančno podprli prireditve ob tem dnevu v vseh dvojezičnih občinah.

Ob dnevu narodne pripadnosti smo pripravili večjo prireditev v naselju Žitkovci. Po polaganju vencev v parku prijateljstva je sledil daljši kulturni program na dvorišču vaškega doma.

Na podelitev nagrad študijskega tekmovanja Petőfi Sándor za madžarski jezik smo dijake pričakali s predavanjem Krisztina Kőrösi, ki je strokovnjkinja za mentalno zdravje in je predavala o prijateljih in pomembnosti prijateljev, namreč tematika njig na tekmovanju je bilo prijateljstvo.

V poletnih mesecih smo izvedli koncertno dogajanje Bánffy Nights kjer smo gostili tako domače madžarske ustvarjalce, kot ustvarjalce iz Madžarske, ki so na svojem področju tudi znani v svetovnem merilu. K tem prireditvam se je priključila tudi Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava. Izvedli smo tudi koncerte v Domanjševcih.

Z Domanjšeci smo sodelovali v več prireditvah, vsaj smo soorganizirali poletno dogajanje žetve in pospravljanja pšenice z izdatnim kulturnim programom.

Smo bili med glavnimi organizatorji Pomurskega galopa, kjer smo bili odgovorni za kulturni program prireditve, kjer je nastopila konjeniška gledališka skupina tako za mlade, kot zvečer za starejše. Organizirali smo na tej prireditvi tudi rokodelske aktivnosti in tudi sejem.

Ravno tako smo izvedli Madžarski Etno večer z gledališko igro in obeležili smo tudi vse ostale madžarske nacionalne in kulturne praznike (npr. za 23. oktober – Spomina na revolucijo leta 1956).

Organizirali smo tudi veliko drugih prireditev širom Prekmurja, ki so bile povezane z madžarsko kulturno dediščino.

9. Predavanja, seminarji, tečaji

Cel kolektiv je sodeloval na predavanju o GDPR predpisih, sodelovali smo tudi na strokovnih seminarjih, ki so organizirali na Madžarskem, toda ni bilo dodatnih stroškov, ker so bila predavanja izvedena online, razen v enem primeru, ko je bilo predavanje v Budimpešti in smo obračunali stroške goriva. Preostanek sredstev smo prerazporedili na druga stroškovna mesta znotraj programskih stroškov.

10. Digitalizacija

Obnavljali in pripravljali smo našo internetno stran, kjer med drugim arhiviramo našo kulturno dediščino, katero posnamemo in hranimo tako na skupnem serverju. Glede na to, da smo vlagali v to dejavnost tu ni nastalo dodatnih stroškov, ki smo jih sicer načrtovali in smo ta znesek prerazporedili na druga stroškovna mesta znotraj programskih stroškov.

11. Rokodelska dejavnost – Hiša rokodelstev

V Hiši rokodelstev v Dobrovniku se je v času zimskih počitnic odvijal rokodelski tabor. Tabor je trajal cel teden od 8. do 15. ure. Organizirali smo prevoz otrok iz Lendave ter iz Prosenjakovcev v Dobrovnik in nazaj. Otrokom smo vsak dan nudili različne delavnice ter dva obroka. Ker je bil zajet pustni torek, so otroci v ponedeljek izdelovali pustne maske, razen tega so okraševali jajca z tehniko batik, igrali smo se razne igre, delali rože iz krepp papirja in še veliko več. Šli smo tudi na manjši izlet v Tropski vrt v podjetje Ocean Orchids, kjer smo imeli voden ogled tropskih rastlin.

V organizaciji Zveze kulturnih društev Lendava (ZKD) smo sodelovali na 15. Mednarodni razstavi Pirhi, vino in velikonočni izdelki. Hiša rokodelstev smo se predstavili z rokodelskim

aranžmajem, ki je zajemal pleteno košaro, velikonočni pirh narejen z tehniko batik ter kura izdelana iz ličja. Razstava je bila na ogled od 11. do 15. aprila 2022.

Prav tako smo v organizaciji ZKD sodelovali pri mednarodni razstavi Velikonočnih pirhov štirih dežel, ki je bila v kupoli razglednega stolpa Vinarium. Zbrali smo domače rokodelce pirhov, ki so svoje posebne izdelke razstavili. Štiri tehnike smo predstavljali, in sicer: tehnika batik, tehnika praskanja vzorcev, tehnika jedkanja ter pirhi barvani v čebulni lupini. Razstavljali so: Ana Car, Doris in Loreta Solarič, Jožef Törnar, Doroteja Flisar, Aranka Bertalanič. Ana Berden, Vito Car ter Valerija Car.

Na Pogačarjevem trgu vsako leto priredijo tržnico z naslovom Prekmurje se predstavi, kjer se predstavijo lokalni prodajalci, rokodelci. Lisztov inštitut – Mađžarski kulturni center je organizator prireditve, kjer smo se tudi mi kot Hiša rokodelcev predstavili. Na tržnici so sodelovali še, rokodelca zakonca Solarič, Bt. Gölöncsér Csaba Horváth, medicarji, izdelovalci domačih sirov in jogurtov, Helena Horvat z prekmursko gibanico, družina Gal iz Doline, Ustvarjalni kotiček Lady, itd. Tržnica je bila organizirana v aprilu pred praznikom Velike noči in je bila zelo dobro obiskana.

12. in 13. aprila smo organizirali delavnico Izdelovanja velikonočnih pirhov s tehniko batik v Rokodelski hiši v Dobrovniku. Delavnice so potekale popoldan in tekom dveh dni se je udeležilo lepo število obiskovalcev.

Rokodelski tabor z naslovom Zableši, zapoj in ustvarjaj z nami tudi ti! je potekal dva dni in sicer 28. in 29. aprila v času prvo majskih počitnic. Tabor je bil organiziran v Rokodelski hiši v Dobrovniku. Otroci so imeli organiziran prevoz iz Lendave ter iz Prosenjakovcev v Dobrovnik in nazaj ter dva obroka. Rokodelske delavnice so izvajali rokodelci iz sosednje Mađžarske iz Zalske županije. Izdelovali so zapestnice iz raznih prejc ter iz njih izdelovali manjše figurice. Rezbarska delavnica je bila izredno zanimiva za otroke kajti sami so izrezovali vzorec in izdelali rezbarski izdelek. Učili so se tudi zalske in prekmurske mađžarske narodne pesmi ter se urili v mađžarskem plesu, folklori.

V sodelovanju z mađžarskim Nacionalnim inštitutom za kulturo (NMI) smo od septembra 2021 do konca maja 2022 izvedli rokodelski krožek pletenja košar. Sodelovalo je pet udeležencev, ki so tedensko imeli krožek. Naša rokodelka je bila vodja krožka, ki je svoje znanje predala udeležencem. Material za delavnico je priskrbel inštitut. Konec junija so organizirali skupno razstavo rokodelskih krožkov celega Karpatskega bazena. Tudi naši sodelujoči iz krožka so se udeležili dogodka.

4. junija so v Žitkovcih organizirali Dan narodne povezanosti. Rokodelke Rokodelske hiše so za otroke v sklopu prireditve imele rokodelske delavnice.

V Idriji odvijal 40. Festival idrijske čipke. Hiša rokodelstev je na stojnici predstavlja in prodajala svoje ročno izdelane izdelke. Imeli smo izdelke iz ličja, šibja, ročno slikan nakit, okrašene medenjake, itd.

Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Hodoš vsako leto prireja Srečanje v Krplivniku pri krplivniški etnografski hiši oziroma na dvorišču Škerlakove hiše. V sklopu srečanja je bil organiziran tudi manjši rokodelski sejem kjer smo se tudi mi predstavili z svojimi rokodelskimi izdelki.

Za otroke osnovnih šol smo organizirali v času poletnih počitnic rokodelski tabor. Delavnice so izvajali tako domači kot tudi rokodelci iz sosednje madžarske. Tabora je bilo deležno dvajset otrok, ki so čez teden imeli delavnice na temo ohranjanja kulturne dediščine. Imeli so tudi kratko predavanje lokalnega čebelarja o pomembnosti čebel in njihovih produktov. Razen tega so imeli dva obroka in pekarsko delavnico, kjer so pekli tradicionalno ajdovo zlevanko.

Dan ribje čorbe Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Lendava že vrsto let prireja mednarodno tekmovanje kuhanja ribje čorbe. Zaradi covidnih omejitev so v tem duhu priredili samo Dan ribje čorbe brez tekmovalnega dela. Obiskovalci so lahko na prireditvi jedli ribjo čorbo in druge ribje jedi. Program smo popestrili z rokodelskimi delavnicami katerega je izvajala naša rokodelka.

V okviru ohranjanja kulturne dediščine smo priredili še en rokodelski tabor. Enako kot v prejšnjih taborih smo se tudi tu osredotočili na otroke osnovnih šol. Rokodelske delavnice so izvajali domači in madžarski rokodelci. Tabor je bil od 8. do 15. ure. Ker je bilo lepo vreme in čas poletnih počitnic so bile vse delavnice zunaj v naravi.

Pomurski Galop je ena izmed največjih konjeniških prireditev v Pomurju, ki ga vsako leto organizirajo. V sklopu prireditve imajo tudi organizirano tržnico, otroške delavnice in igre. Na tržnici smo prodajali svoje lastne rokodelske izdelke. Na delavnicah pa so rokodelke izvajale rokodelsko delavnico za otroke, kjer so lahko iz papirja izdelovali konjičke, ter konjeniške medalje.

Skupaj s Samoupravno skupnost Zalske županije smo organizirali rokodelske delavnice v Prekmurju in v Zalaegerszegu. Delavnice so se izvajali na temo ohranjanja kulturne dediščine. Tako za otroke kot za odrasle smo organizirali delavnico izdelovanje manjših okraskov iz ličja in krašenje medenjakov. Tako so se naših delavnic udeležili obiskovalci iz madžarske kot tudi domačini. Delavnice, ki so bili pri sosedih smo se pa tudi mi udeležili pri njih v Zalaegerszegu. Delavnice so bile zelo obiskane tako pri nas kot tudi na Madžarskem.

Na Nacionalnem Galopu v Budimpešti smo predstavljali Pomurje. Predstavljali smo turistične in kulturne znamenitosti kot tudi našo kulturno dediščino. Na prireditvenem prostoru smo imeli možnost predstaviti eno starinsko kuhinjo v sklopu katerega smo predstavljali rokodelstvo. Z raznimi letaki in reklamnimi prospekti smo informirali mimoidoče o izletniških, počitniških destinacijah pri nas.

Pri Hiši Györgya Dobronokija se je zgradil skedenj v obliki kot je bil le ta nekoč del posestva. Otvoritev tega skednja je bil velik dogodek za lokalne prebivalce saj so predmeti v njem prikazani v stalni razstavi katerega so domačini podarili za namen razstave. V sklopu otvoritev so društva prikazali stare običaje. Naši rokodelci so predstavili pletenje košar.

V organizaciji z Dvojezično osnovno šolo I Lendava se vsako leto izvajajo dnevi ohranjanja kulturne dediščine, katerega so deležni učenci 6. razreda. Ta dan obiščejo Hišo rokodelstev v Dobrovniku, kjer imajo organizirane delavnice. Otroci imajo tri delavnice. Prikaz madžarske narodne glasbe, pisanje v runski pisavi ter izdelovanje okraska iz koruznega ličja.

V oktobru se je odvijal Rokodelski tabor v Dobrovniku v Hiši rokodelstev. Bilo je dvajset udeležencev, ki so bili učenci od 1. do 4. razreda osnovnih šol. Kot imamo v praksi smo jim tudi tu organizirali prevoz iz Lendave in iz Prosenjakovec v Dobrovnik in nazaj. Otroci so luščili koruzo, pekli pecivo, delali strašilo iz ličja, izdelali so si broško iz semen, imeli so predstavitev narodne glasbe, risali so, naredili so si košarico iz šibja. Tudi dva obroka smo jim zagotovili.

10. novembra je bila uradna otvoritev Etnografske hiše v Dolini pri Lendavi. V sklopu otvoritev so imele rokodelke delavnico za otroke in tudi za ostale, ki jih je to zanimalo. Delali so podstavke iz šibja in okrasni predmet iz koruznega ličja.

15., 29. november in 13. december so bili dnevi ko smo imeli popoldan rokodelske delavnice za vse zainteresirane v Hiši rokodelstev. Delavnice so bile: krašenje medenjakov, izdelovanje božičnih okraskov iz koruznega ličja in drugih materialov.

25.11.2022 je dan, ko je v Lendavi Katarinin sejem. Na tradicionalnem sejmu smo tudi mi na stojnici prodajali svoje rokodelske izdelke. Sejem je bil zelo obiskan in deležni smo bili precejšnje prodaje in pozitivnega odziva za naše delo. Rokodelke so v Centru Bánffy imele otroške delavnice. Delavnice so bile zelo uspešne. Udeležili so se jih otroci iz vrtcev kot tudi iz osnovne šole.

Božična delavnica v Radmožancih. Božična delavnica je zajemala delavnico okraševanja medenjakov ter izdelovanje angelčkov iz koruznega ličja katere sta izvajale naše rokodelke. Tudi v Petišovcih so organizirali božične delavnice za domačine. Kot je v navadi za predbožični čas so bile delavnice: krašenje medenjakov ter izdelovanje angelčkov iz koruznega ličja.

Dijaki Dvojezične srednje šole Lendava so nas obiskali v Hiši rokodelstev, kjer smo jim prikazali in predstavili naše delo in poslanstvo. Razen tega so si ogledali Hišo Györgya Dobronokija ter skedenj v kateri je stalna razstava kmetijskih orodij. V sklopu svojega obiska in priprave na božične praznike so imeli tudi rokodelske delavnice, kjer so krasili medenjake ter izdelovali angelčke iz koruznega ličja.

Organizirali smo tudi strokovno ekskurzijo na največji dogodek rokodelcev v Budimpešti, ki je v okolici 20. avgusta, od koder smo se vrnil z dodatnimi znanji na področju rokodelstva ter novimi poznanstvi ter strokovnimi partnerji.

Skozi vso leto smo se trudili privabiti čim večjo število obiskovalcev na delavnice, da bi lahko predali znanje, in tako ohranili običaje rokodelstva. Vezilje so ta sistem že vzpostavile in na dva tedna izvajajo delavnice v vaseh. V zadnjem delu leta na teke delavnic prihaja pet potencialnih rokodelcev, ko se učijo izdelovati izdelke iz šibja ter ravno tako se vsek teden izvaja krožek izdelovanja nakita. Ne glede na veliko število ur rokodelskih dejavnosti, je nekaj sredstev ostalo na tem kontu in smo ga prekatalizirali na mesta, kjer se je izvajalo dodatno rokodelska dejavnost, ni pa bila posebej vodena na tem kontu, kot so razni tabori in prireditve društev, kjer so rokodelke sodelovale s poučevanjem obiskovalcev ter otrok.

11. Center Bánffy Központ

Delovanje Centra Bánffy je del osnovne dejavnosti zavoda in v skladu z zakonom o zavodih, je tudi v letu 2022 delovalo v okviru tega: literarna kavarna, madžarska knjigarna, večnamenski prostor za različne prireditve in organiziranje razstav (galerija), vadbeni prostor za izvajanje kulturne dejavnosti ne samo umetniških skupin v okviru madžarske narodne skupnosti, temveč tudi ostalih kulturno-umetniških skupin, ki delujejo na narodnostno-mešanem območju.

V okviru tega, je tudi v lanskem letu imel Zavod pravico do prodaje knjig, časopisov, revij, avdio-vizualnih in drugih izdelkov ter izvajanja gostinskih storitev, ipd. Izvajali smo tudi gostinsko. V lanskem letu smo nadaljevali z obnovo kletnih prostorov ter fasade Centra, obenem smo obnovili notranji del prostorov iz sredstev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS ter z minimalnimi lastnimi sredstvi, ki smo jih pridobili na trgu.

III. Ocena programa po kriterijih Načel

Menimo, da je bila izvedba programa deloma v hibridni obliki (ko smo lahko v živo ter v online svetu) vsekakor skladna z opredeljenimi cilji tako ministrstva kakor tudi manjšinske politike. V dejavnosti smo vključevali tako otroke od vrtca naprej, kot mladostnike in nenazadnje starejšo populacijo. Pridružili smo se tudi nekaterim razvojnim projektom in smo v nenehnem stiku z vsemi deležniki madžarske kulture v Sloveniji.

Še vedno imamo težave z zagonom ljubiteljske kulture v celoti, toda pojavili so se tudi novi projekti, ki jih izvajajo zagnani deležniki.

1. Učinkovitost

V veliki večini se vsi vložki, tako materialni kot delovna energija, povrneta še nad pričakovanji. So določene skupine, kjer so se pojavili določeni problemi, ki jih skušamo sproti odpravljati oz. pomagati k premostitvi težav. Zaenkrat smo zadovoljivo uspešni. Uspešni smo na interaktivnem področju, vsaj smo vseskozi v stiku s člani narodnostne manjšine preko interaktivnih dejavnosti in tudi v živo. Glede na ekonomske cene bomo primorani delati na tem, da pridobimo dodatna sredstva za izvedbo programov, da bomo lahko še naprej tako učinkoviti, kot do sedaj. Veliko je pomenila stabilnost na področju rokodelske dejavnosti, kjer so sodelavci veliko lastnega truda vložili za vzpostavitev delovnih procesov, katerih uspešnost se bo lahko merila dolgoročno.

2. Primernost

Kulturne potrebe sproti preverjamo na terenu preko pogovora z deležniki programov oz. z nenehnim stikom tako z pedagogi, vzgojitelji vzgojno-izobraževalnih zavodov, z predsedniki kulturnih društev in strokovnjaki na določenih področjih ter s člani znanstvenih in literarnih društev. Za ta namen ima zavod vzpostavljen tudi bolj formalne oblike v obliki komisij, kot so:

- komisija za materni jezik in kulturne vrednote,
- komisija za ljubiteljsko kulturno dejavnost,
- komisija za založništvo.

Vsebine so bile primerne glede na izražene kulturne potrebe in možnosti zadovoljivo obiskovane, včasih so presegla pričakovanja. Naj bo to tekmovanje, prireditve ali predstavitev knjig itd.

3. Trajnostna in razvojna naravnost

Velika večina programov je trajnostno naravnana vsaj nenazadnje preko teh dejavnosti vzgajamo kulturnike prihodnjih generacij. Naj si bodo to Hiše plesov, ali tekmovanja in nenazadnje vaje in programi kulturnih društev ki jih izvajajo. Pomembna pridobitev je bila v letu 2022 izvajanje rokodelskih dejavnosti oz. finančni doprinos, vsaj smo lahko to dejavnost trajnostno zastavili. Te dejavnosti služijo za izgradnjo trdne skupnosti, ki ima kaj za pokazati tako v Sloveniji, kot na Madžarskem in v celotnem Karpatskem bazenu. Po epidemiji bomo imeli veliko dela ponovne vzpostavitve določenih dejavnosti.

IV. Sodelujoči umetniki in strokovnjakov v programu zavoda

- pri izdajateljski in založniški dejavnosti je sodelovalo 7 pisateljev s svojimi deli, in so predstavljali knjige in publikacije; razen tega je preko 20 raznih ljudi ustvarjalo pri drugih projektih – pisci Naptára so imeli avtorske pogodbe, za Muratáj je dobil avtorski honorar urednik ter mentor in urednik Vsakdanjih junakov prav tako.
- pri dejavnosti kulturnih skupin je aktivno sodelovalo približno 82 ljudskih pevcev, 120 vezilj, 15 folkloristov, 8 citrarjev, ki so vsak teden ali na dva tedna imeli. Te dejavnosti je vodilo 23 zunanjih sodelavcev, ki so imeli sklenjene pogodbe. Skupaj z nami so sodelovali na proslavah in prireditvah – ki smo jih lahko izvedli;
- pri stikih z madžarskim narodom preko 100 nastopajočih gledališčnikov v programu madžarskega gledališkega abonmaja, ki smo jih obravnavali posebej – po sklenjenih pogodbah; nekaj članov kulturnih društev, ki so zastopali zavod na Madžarskem;
- znotraj dejavnosti za ohranjanje jezika je pri podelitvi priznanj Szúnyogh Sándor sodelovalo ob izdaji priloge časopisa pribl. 25 otrok in mladostnikov, v samem programu pa 6 odraslih in 5 mladostnikov;
- znotraj dejavnosti za ohranjanje jezika pri tekmovanju Petőfi Sándor sodelovalo približno 208 mladih ustvarjalcev in 4 žiranti (z njimi sklenili pogodbe) ter učitelji, ki so sodelovali pri sami izvedbi;
- ob dnevu madžarske kulture v Kapci je sodelovalo dve recitatorki, slavnostna govornica, 8 ljudskih pevcev, ter dva učenca v častni straži;
- v poletnih taborih so mladi domačini vodili tabore (9 oseb) s katerimi smo sklenili pogodbe ali pa so delali na študentsko napotnico in nekaj najetih rokodelcev;

- v glasbenih večerih Bánffy Nights je sodelovalo več kot 30 glasbenikov tako iz Madžarske kot Slovenije. Dodatno je sodelovalo tudi tehnično osebje – preko 6 oseb na prireditvah – sklenjene pogodbe;

Na letni ravni je sodelovalo z nami preko 700 umetnikov. Velika večina je nastopala na prireditvah zastonj, nekateri so imeli sklenjene avtorske pogodbe za honorar ali pa so izstavili račun za opravljeno delo na podlagi naše naročilnice.

V. Sodelujoči otroci pri programih zavoda

- pri izdajateljski in založniški dejavnosti je sodelovalo 12 otrok, kot pisatelji, katerih dela smo objavili v posebni izdaji časopisa kot zmagovalci tekmovanja Szúnyogh Sándor,
- znotraj dejavnosti za ohranjanje jezika pri tekmovanju za madžarski jezik - Petőfi Sándor je sodelovalo 188 otrok pisateljev,
- v poletnih taborih je sodelovalo 107 otrok, ki so se spoznavali z madžarsko kulturo,
- v literarnem tekmovanju Szúnyogh Sándor je sodelovalo 48 otrok,
- v recitatorskem tekmovanju je v drugem krogu sodelovalo 110 otrok,
- pri folklornih skupinah pribl. 74 otrok v šolah in po vrtcih preko 120 otrok, ki se spoznavajo z gibalnimi vajami
- pri ljudskem petju pribl. 64 otrok,
- veziljski krožek 5 otrok,
- citrarska skupina pribl. 20 otrok,
- rokodelski krožek 12 otrok,
- slikarski krožek umetniškega uprizarjanja pribl. 20,
- Na dnevu madžarske pripadnosti je nastopalo 12 otrok,
- lončarski krožki 37 otrok.

VI. Sodelujoči mladostniki (od 15 do 30 let) pri programih zavoda

- pri izdajateljski in založniški dejavnosti je sodelovalo 7 mladostnikov, kot pisatelji, katerih dela smo objavili v posebni izdaji časopisa kot zmagovalci tekmovanja Szúnyogh Sándor in še eden od katerega smo objavili pesniško zbirko,
- pri dejavnosti kulturnih skupin je aktivno sodelovalo približno 12 ljudskih pevcev, 3 vezilje, 8 citrarjev, ki so vsak teden ali na dva tedna imeli vaje (razen recitatorjev, ki imajo po potrebi). Z nami so sodelovali na proslavah in prireditvah;

- znotraj dejavnosti za ohranjanje jezika pri tekmovanju Petőfi Sándor sodelovalo pribl. 20 mladih
- Pri predstavitvi in ustvarjanju zvezkov Hétköznapi hősök/Vsakdanji junaki je sodelovalo skoraj 10 mladostnikov,
- v programih Bánffy Nights je sodelovalo približno 8 mladostnikov,
- v literarnem tekmovanju Szúnyogh Sándor je sodelovalo 15 mladostnikov,
- program KULTIVAL 15 mladostnikov,
- Na dnevu madžarske pripadnosti je nastopalo 7 mladostnik
- pri izvajanju taborov 6 mladostnikov.

VII. Sodelujoči starostniki (nad 55 let) pri programih zavoda

- pri izdajateljski in založniški dejavnosti je sodelovalo 6 starostnikov, kot pisatelji in predstavitelji knjig in publikacij;
- pri dejavnosti kulturnih skupin je aktivno sodelovalo približno 69 ljudskih pevcev in 95 vezilj, ki so vsak teden ali na dva tedna imeli vaje. Z nami so sodelovali na proslavah in prireditvah;
- Pri ustvarjanju zvezkov Hétköznapi hősök/Vsakdanji junaki je sodeloval 1 starostnikok,
- Na dnevu madžarske pripadnosti je nastopalo 43 starostnikov.

VIII. Sodelovanje manjšinskih etničnih skupnosti

V naših vseh prireditvah sodelujejo pripadniki madžarske etnične skupnosti. Tekom leta je imela vaje v naših prostorih hrvaška etnična skupnosti, prekmurski slovenski plesalci, slovenski ljudski godci. Izvedli smo etno večere s temi skupinami, ko se je vsak dan predstavila ena narodna skupnost.

IX. Digitalizirane in spletno dostopne digitalne vsebine

V letu 2022 nadaljevali z objavami videoposnetkov na youtube kanalu ter aktivno informirali javnost preko socialnega omrežja facebook in na naši spletni strani. Pri vseh projektih promoviramo in digitaliziramo naše ljudske običaje in kulturno dediščino prekmurskih Madžarov. Za potrebe nenehne digitalizacije smo tudi vlagali v posodabljanje naše internetne strani. Vse naše delo je dostopno na naši internetni strani www.mnmi-zkmn.si.

X. Aktivnost za ljudi s posebnimi potrebami

Že vrsto let zagotavljamo Dvojezični osnovni šoli II Lendava, ki se ukvarja z učenci s posebnimi potrebami interesno dejavnost oblikovanja iz gline/lončarstvo, ki se je izvajal vse do epidemije. Poleg tega smo skupaj z šolo izvajali priložnostne rokodelske delavnice.

XI. Pojasnila k računovodskim izkazom Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava za leto 2022

Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava, ki je po pravno organizacijski obliki javni zavod, Agenciji RS za javnopravne evidence in prihodke oddaja zaključni račun na obrazcih, predpisanih za določene uporabnike proračunskih sredstev. K posameznim obrazcem za poslovno leto 2022 podajamo sledeča pojasnila

1. Bilanca stanja

Vrednost sredstev in njihovih virov na zadnji dan poslovnega leta 2022 je izkazana v višini 137.554 EUR, kar je v primerjavi z letom poprej za 21 indeksnih točk. oz. za 37.578 EUR nižja vrednost. V naslednji tabeli prikazujemo vrednosti po posameznih kategorijah sredstev in njihovih virov ter primerjavo le - teh z letom 2021.

	2022	2021	IND 22/21
Dolgoročna sredstva in sredst. v upravljanju	34.780	33.215	105
- neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	-	-	-
- nepremičnine	-	-	-
- oprema	34.780	33.215	105
- dolgoročne finančne naložbe	-	-	-
Kratkoročna sredstva in AČR	90.759	130.661	69
- denarna sredstva v blagajni	2.015	1.415	142
- kratkoročne terjatve do kupcev	1.434	865	166
- kratkoročno dani predujmi	1.504	-	-
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	62.824	123.172	51
- druge kratkoročne terjatve	21.576	4.169	518
- aktivne časovne razmejitve	1.406	1.040	135
Zaloge	12.015	11.256	107
AKTIVA SKUPAJ	137.554	175.132	79
Kratkoročne obveznosti in PČR	71.506	111.406	64
- za prejete predujme	531	-	-
- do zaposlenih	24.380	18.337	133
- do dobaviteljev	12.798	5.850	219
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	28.582	45.390	63

- do uporabnikov EKN	1.041	598	174
- obveznosti iz financiranja	564	-	-
- pasivne časovne razmejitve	3.610	41.231	9
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	66.048	63.726	104
- dolgoročne pasivne časovne razmejitve	34.781	33.215	105
- obveznosti za neopred. in opredmet. OS	-	-	-
- presežek prihodkov nad odhodki	31.267	30.511	102
- presežek odhodkov nad prihodki			
PASIVA SKUPAJ	137.554	175.132	79

V primerjavi z minulim letom je vrednost dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju je višja za 5 odstotkov, kar je izraz vrednostno višjega nakupa novih sredstev od izvršenega letnega amortiziranja le – teh. Neodpisane vrednosti neopredmetenih sredstev zaradi njihove dokončne amortiziranosti zavod več ne izkazuje. Celotna izkazana neodpisana sredstev predstavlja vrednost opreme.

Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve so v primerjavi z minulim letom izkazana v nižji vrednosti za 31 odstotkov. Predvsem gre to na račun zmanjšanja kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega računa, v okviru le – teh pa zmanjšanja višine denarnih sredstev zavoda na zadnji dan poslovnega leta v primerjavi z začetnim stanjem na dan 01.01.2022 v znesku 69.980 EUR. 80 odstotni delež terjatev do uporabnikov EKN predstavljajo terjatve do Ministerstva za kulturo RS in skupaj 20 odstotni do proračuna lokalne skupnosti, DOŠ Genterovci, DOŠ I Lendava, DSŠ Lendava, RTV Slovenije, DOŠ Dobrovnik, PIŠK Murska Sobota, KS Dolina, MSNS občine Šalovci, KS Gorice pri Lendavi in KS Gornji Lakoš. Odprte postavke do drugih kupcev znašajo 1.434 EUR. Zapadlih med uporabniki EKN je za 1.076 EUR in med drugimi kupci za 867 EUR. Prav vse ostale postavke aktive bilance stanja, tako denarna sredstva v blagajni, dani predujmi, druge kratkoročne terjatve, aktivne časovne razmejitve kot zaloge so se v primerjavi z letom 2021 povečale. Največ pa druge kratkoročne terjatve, med katerimi izkazujemo zahtevek do BGA v višini 14.967 EUR in razna preplačila.

Aktivne časovne razmejitve so tudi v tem obračunskem obdobju v celoti del zaračunanih stroškov avtomobilskega zavarovanja, poslovnega premoženjskega zavarovanja, civilne

odgovornosti, najema DPO in DDV danih avansov v EU, ki se nanašajo na prihajajoče poslovno leto.

Zaloge blaga v prodajalni so na dan 31.12.2021 po nabavni vrednosti znašale 12.015 EUR, kar je v primerjavi z letom 2021 za 7 indeksnih točk višja vrednost. Od tega so zaloge v knjigarni Bannfy v glavni knjigi izkazane v višini 11.203 EUR in zaloge v literarni kavarni v višini 812 EUR.

Za enak odstotek kot vrednost sredstev so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali tudi viri le – teh. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve so bile nižje za 36 odstotkov. Med njimi izkazujemo obveznosti za prejete predujme, obveznosti do zaposlenih za bruto izplačilo decembrskih plač in drugih povračil stroškov dela, obveznosti do dobaviteljev in drugih uporabnikov enotnega kontnega načrta ter obveznosti iz financiranja. Odprte postavke dobaviteljev, ki vključujejo tudi dobavitelje – uporabnike enotnega kontnega načrta, na zadnji dan poslovnega leta 2022 znašajo 13.839 EUR. Takih, ki so že zapadle je za 640 EUR.

Na kontih skupine 230 so izkazane druge kratkoročne obveznost za prispevke delodajalca za socialno varnost zaposlenih, vključno z premijo kolektivnega pokojninskega zavarovanja, obveznosti za prispevke prejemkov po drugih pogodbah ter obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v skupni višini 3.864 EUR. Na kontu 231 izkazujemo obveznost za plačilo davka na dodano vrednost v višini 2.183 EUR. Ostale kratkoročne obveznosti, izkazane na kontih skupine 234 v višini 22.535 EUR, so razlog za zmanjšanje kratkoročnih obveznosti v letu 2022 v primerjavi z letom 2021. Med njimi so izkazane obveznosti za neto izplačilo honorarjev po pogodbah v višini 1.617 EUR, obveznosti do izdanih bonov v višini 4.004 EUR, druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 354 EUR ter obveznosti za prenakazilo sredstev iz naslova »Szűlföldön magyarul« v višini 16.560 EUR. Zadnje predstavljajo kar 58 odstotkov izkazanih vseh drugih kratkoročnih obveznosti zavoda.

Pasivne časovne razmejitve so se v primerjavi z letom 2021 nižje kar za 91 indeksnih točk oz. za 37.621 EUR. V celoti gre za odložene prihodke. Medtem ko so v letu 2021 med njimi bili izkazani prihodki iz naslova razpisov v tujini za program, ki ga zavod v omenjenem letu zaradi izrednih razmer ni mogel realizirati, pa v letu 2022 med odloženimi prihodki izkazujemo le polovico inkasa za abonmajske predstave v sezoni 2022/2023.

Lastni viri so v primerjavi z minulim letom višji za 4 odstotke oz. za 2.322 EUR, pri čemer so se pasivne časovne razmejitve v primerjavi z letom poprej povečale za 5 odstotkov oz. za razliko med v tekočem letu nabavljeno opremo in izvršenim rednim odpisom v višini 1.566 EUR ter presežek prihodkov nad odhodki za 756 EUR oz. 2 odstotka. Zavod je namreč po načelu obračunskega toka poslovno leto 2022 z upoštevanjem obveznosti plačila davka od dohodkov pravnih oseb zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 756 EUR.

Finančnih obveznosti zavod ne izkazuje, tako kratkoročnih kot dolgoročnih ne.

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Izkaz prikazuje prihodke in odhodke zavoda po načelu denarnega toka, in sicer ločeno za izvajanje javne službe in za izvajanje tako imenovane tržne dejavnosti. Skupni so znašali 738.938 EUR.

Prihodki za izvajanje javne službe so znašali 727.873 EUR kar predstavlja kar 99 odstotni delež skupnih prihodkov. V strukturi prihodkov za izvajanje javne službe so prihodki iz sredstev javnih financ zastopani z 79 odstotki, drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe pa z 21 odstotki.

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu so bili realizirani v višini 11.065 EUR in v celoti predstavljajo prihodke literarne kavarne Banffy.

Med prihodki za izvajanje javne službe prikazujemo

- a) prihodke iz sredstev javnih financ,
- b) druge prihodke za izvajanje dejavnosti javne službe in
- c) prejete donacije

Iz sredstev javnih financ smo prejeli 577.060, od tega od Ministrstva za kulturo RS 573.630 EUR, od Zavoda za zaposlovanje RS 1.021 EUR in od Občine Lendava 2.409 EUR.

Drugi prihodki, izkazani v višini 150.813 EUR, so:

- a) prihodki od najemnin in zakupnin v višini 1.045 EUR,

- b) prejete obresti v višini 70 EUR,
- c) drugi tekoči prihodki v višini 149.347 EUR in
- d) prejete donacije iz domačih virov v višini 351 EUR.

Druge tekoče prihodke iz naslova izvajanja javne službe predstavljajo

- prihodki knjigarne v višini 28.081 EUR,
- prihodke od vstopnin v višini 18.829 EUR,
- od PMSNS za investicije v višini 80.000 EUR,
- od PMSNS za nagradni izlet v višini 5.831 EUR,
- prihodki od razpisov v tujini 6.296 EUR,
- prihodke od oprostitev plačila prispevkov v višini 1.259 EUR
- drugi prihodki višini 9.051 EUR,

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu, ki jih izkazujemo v višini 11.065 EUR, so prihodki literarne kavarne. V letu 2022 je iztržek le – te bil realiziran v višini 9.563 EUR, prihodki iz naslova razpisov v tujini, namenjeni za pokrivanje stroškov dela zaposlenih v kavarni, pa v višini 1.502 EUR.

Po načelu denarnega toka so v primerjavi z minulim letom ustvarjeni prihodki skupaj bili višji za 18 odstotkov. Za 20 odstotkov so bili višji prihodki za izvajanje javne službe, v njihovem okvirju pa prihodki iz sredstev javnih financ za 19 odstotkov oz. 91.395 EUR in drugi prihodki za 31.014 EUR oz. 26 odstotkov.

Pri prihodkih od prodaje blaga in storitev na trgu žal beležimo njihov upad v primerjavi z letom poprej za 7.782 EUR oz. za kar 41 odstotkov.

Po načelu denarnega toka so odhodki skupaj znašali 785.583 EUR, od tega so odhodki za izvajanje javne službe izkazani v višini 767.081 EUR ter odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v višini 18.502 EUR.

V okviru odhodkov za izvajanje javne službe izkazujemo

- plače in drugi izdatki zaposlenim v višini 231.785 EUR,
- prispevke delodajalcev za socialno varnost v višini 37.086 EUR,
- izdatke za blago in storitve v višini 388.193 EUR,

- transfere posameznikom in gospodinjstvom v višini 3.048 EUR,
- transfere neprofitnim organizacijam v višini 12.544 EUR in
- investicijske odhodke v višini 94.425 EUR.

Iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu so izkazani odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim v višini 8.989 EUR, prispevki delodajalca za socialno varnost v višini 1.418 EUR ter izdatki za blago in storitve v višini 8.095 EUR.

V primerjavi z letom 2021 so po načelu denarnega toka odhodki skupaj bili višji za 24 indeksnih točk oz. za 154.342 EUR. Odhodki za izvajanje javne službe so bili višji za 153.182 EUR oz. za 25 indeksnih točk. Izdatki za plače in druge stroške zaposlenim so bili višji za 19 odstotkov, posledično tudi prispevki delodajalca za socialno varnost za 17 odstotkov. Višji so bili tudi izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe, in sicer za 27 odstotkov. Medtem ko je realizacija transferov neprofitnim organizacijam bila realizirana v enakem znesku kot leto poprej, je pri transferih posameznikov in gospodinjstvom upadla za 70 odstotkov. Največje povečanje v primerjavi z letom 2021 beležimo pri investicijskih odhodkih, in sicer za 54 indeksnih točk oz. za 34.263 EUR.

Zavod je po načelu denarnega toka pri izvajanju javne službe ustvaril presežek odhodkov nad prihodki v višini 39.2085 EUR, in pri prodaji blaga in storitev na trgu prav tako presežek odhodkov nad prihodki v višini 7.437 EUR. Gledano v celoti je

Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava je po načelu denarnega toka v letu 2022 ustvaril presežek odhodkov nad prihodki v višini 46.645 EUR.

Vzrok za tako visok presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka je v tem, da smo iz naslova prihodkov od razpisov v tujini, ki so v obračunskem toku izkazani v višini 53.896 EUR, dejansko prejeli zgolj 6.295 EUR finančnih sredstev. Smo pa v poslovnem letu 2022 realizirali programe za katere smo iz razpisov v tujini v letih 2019, 2020 in 2021 prejeli 41.231 EUR, a jih zaradi takratnih izrednih razmer nismo mogli izvesti.

Primerjava realizacije poslovanja po načelu denarnega toka s finančnim načrtom zavoda za omenjeno načelo ugotovimo, da je zavod načrtovane skupne prihodke v znesku 760.760 EUR realiziral 97 – odstotno, kar pomeni v nižji vrednosti za 21.822 EUR. Največji planirani

prihodek, ki je v strukturi načrtovanih z 573.630 zastopan kar 75 - odstotno, to so sredstva s strani Ministrstva za kulturo RS, je bil realiziran v višini načrtovanega, torej 100 – odstotno. Prav tako smo s strani Zavoda za zaposlovanje RS smo prejeli celotna načrtovana sredstva v višini 1.021 EUR, iz proračuna lokalne skupnosti pa 2.300 EUR več finančnih sredstev. Iz sredstev javnih financ smo planirali tudi 80.000 EUR finančnih sredstev za investicijske namene in jih tudi v celoti realizirali. Žal smo pri realizaciji načrtovanih prihodkov iz naslova razpisov v tujini v višini 53.360 EUR bili uspešni zgolj 12 odstotno, vendar njihovo realizacijo pričakujemo v letu 2023. Z veseljem in zadovoljstvom ugotavljamo, da smo načrtovane prihodke presegli pri iztržku knjigarne, in sicer za 40 odstotkov oz. 8.081 EUR ter prihodki od vstopnin za 88 odstotkov oz. 8.829 EUR. Prihodke, ustvarjene na trgu, smo načrtovali v skupni višini 19.640 EUR, od tega 10.000 EUR iz naslova iztržka literarne kavarne in 9.640 EUR iz naslova razpisov v tujini za delovanje kavarne. A so oboji bili realizirani v nižji vrednosti, prvi sicer zgolj za 437 EUR, slednji pa kar za 8.138 EUR.

Načrtovane odhodke v skupnem znesku 785.175 EUR smo realizirali v višini 785.583 EUR, kar pomeni, da smo jih presegli, a le za 408 EUR. Odhodki za izvajanje javne službe so bili od načrtovanih višji za 762 EUR, iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu pa za 354 EUR nižji. V okviru javne službe so izdatki za plače, druge izdatke zaposlenim in prispevke delodajalca za socialno varnost bili višji za 1 indeksno točko, izdatki za blago in storitve pa za 1 indeksno točko nižji. Za transfere posameznikom in neprofitnim organizacijam smo porabili za 789 EUR manj denarnih sredstev od načrtovanih. Za investicijske odhodke smo načrtovali 92.000 EUR sredstev, porabili pa jih za 2.425 EUR več.

Zaposleni ter člani sveta zavoda se s podrobnejšo primerjavo finančnega načrta in njegovo realizacijo seznanjajo z izpisom poročila o poslovanju (prikaz po kontih) ter finančnim poročilom po denarnem toku, ki ga zavod predlaga svojemu glavnemu financerju, to je Ministrstvu za kulturo RS.

3. Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Tudi za leto 2022 je omenjeni izkaz prazen, saj zavod ni imeli danih posojil in tudi prejetih vračil teh ne.

4. Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Tudi v letu 2022, tako kot leta poprej, se zavod ni zadolževal. Zato tudi ne izkazuje nobenih vrednosti zadolževanja, kakor tudi odplačil dolga ne. V obrazcu je izkazano zgolj zmanjšanje sredstev na računu v višini 46.645 EUR, kar je enako izkazanemu presežku odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka.

5. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Prikazuje prihodke in odhodke po načelu obračunskega toka ali tako imenovane fakturirane realizacije, in sicer ločeno za izvajanje javne službe in od prodaje blaga in storitev na trgu. Le - te razčlenjene prikazujemo v naslednji preglednici:

	Javna služba	Trg
Prihodki od poslovanja	769.009	19.123
- prihodki od prodaje proizvodov in storitev	741.007	9.715
- prihodki od prodaje blaga in materiala	28.002	9.408
Finančni prihodki	641	-
Drugi prihodki	2	-
CELOTNI PRIHODKI	769.652	19.123
Stroški blaga, materiala in storitev	493.708	8.329
- nabavna vrednost prodanega mat., blaga	21.197	7.003
- stroški materiala	44.723	779
- stroški storitev	427.788	547
Stroški dela	274.076	10.683
- plače in nadomestila plač	207.558	7.627
- prispevki za socialno varnost delodajalcev	33.639	1.247
- drugi stroški dela	32.879	1.809
Amortizacija	-	-
Drugi stroški	349	81
Finančni odhodki	647	-
Drugi odhodki	3	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-
- odhodki od prodaje osnovnih sredstev	-	-
- ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-
CELOTNI ODHODKI	768.783	19.093
Presežek prihodkov	869	30
Presežek odhodkov		-
Davek od dohodka pravnih oseb	138	5

Presežek prihodkov z upoštevanjem davka od dohodka	731	25
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka od dohodka	-	-

Po načelu obračunskega toka so celotni prihodki za izvajanje javne službe znašali 769.652 EUR, od tega prihodki od poslovanja kar 769.009 EUR, finančni prihodki 641 EUR in drugi prihodki 2 EUR. Prihodki od prodaje blaga in materiala na trgu so bili ustvarjeni v višini 19.123 EUR in v celoti predstavljajo prihodke od poslovanja. Iztržek od prodaje blaga znašal 9.408 EUR. 9.549 EUR so prejeta sredstva iz naslova razpisov, namenjena delovanju literarne kavarne, 166 EUR prihodkov je bilo realiziranih s prodajo storitev.

Celotne odhodke za izvajanje javne službe izkazujemo v višini 768.783 EUR in za izvajanje tržne dejavnosti v višini 19.093 EUR. Razmejitev med javno službo in tako imenovano tržno dejavnostjo, tako kot v izkazu poslovanja po načelu denarnega toka, zagotavljamo s stroškovnimi mesti, pri čemer kot pridobitno dejavnost izkazujemo zgolj delovanja literarne kavarne Banffy. Razčlenitev prihodkov in odhodkov za zavod kot celoto podrobneje analiziramo v točki VIII, prav tako njihovo primerjavo z letom 2021. Pri tem izkazu povzemamo le, da je z izvajanjem javne službe zavod ustvaril presežek prihodkov nad odhodki v višini 869 EUR in z opravljanjem tržne dejavnosti v višini 30 EUR. Obračunana obveznost plačila davka od dohodkov pravnih oseb tako izhaja iz obeh dejavnosti, iz prve v višini 138 EUR in iz druge v višini 5 EUR, iz česar izhaja, da iz naslova izvajanja javne službe znaša presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb 731 EUR in iz dejavnosti na trgu 25 EUR.

6. Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Ločeno za sredstva v upravljanju in sredstva v lasti so v obrazcu prikazana začetna stanja nabavnih vrednosti in popravkov vrednosti, medletna povečanja in zmanjšanja le – teh ter obračunana letna amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Ob upoštevanju začetnih stanj, nabavi novih neopredmetenih sredstev v višini 844 EUR ter nove opreme v višini 23.725 EUR, zmanjšanja nabavne vrednosti, povečanja in zmanjšanja popravka vrednosti in izvršenega letnega odpisa v skupni višini 8.227 EUR je v obrazcu izkazana neodpisana vrednost vseh sredstev v višini 34.780 EUR. To je enako vrednosti, izkazani v bilanci stanja na zadnji dan poslovnega leta 2022. Sedanja vrednost opreme znaša 15.469 EUR,

od tega opreme v upravljanju 12.130 EUR in opreme v lasti 3.339 EUR. Sedanja vrednost drugih opredmetenih sredstev znaša 19.311 EUR in le – ta so v celoti sredstva v upravljanju. Neodpisane vrednosti drugih neopredmetenih sredstev zavod ne izkazuje.

7. Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Tudi za leto Zavod za kulturo madžarske narodnosti ne izkazuje nobenih vrednosti dolgoročnih finančnih naložb, bodisi v deleže, plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno ali v druge dolgoročne kapitalske naložbe. Ker tudi nima nobenih dolgoročno danih posojil in depozitov nima, je obrazec prazen.

8. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkazuje prihodke in odhodke zavoda kot celote po načelu obračunskega toka za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2022. Ker v točki V, kjer so prihodki in odhodki prikazani po vrstah dejavnosti, le - teh nismo podrobneje analizirali, jih prikazujemo v naslednji preglednici. Prav tako jih primerjamo s preteklim letom

	2022	2021	22/21
Prihodki od poslovanja	788.132	630.773	125
- prihodki od prodaje proizvodov in storitev	750.722	595.849	126
- prihodki od prodaje blaga in materiala	37.410	34.924	107
Finančni prihodki	641	93	689
Drugi prihodki	2	850	-
Prevrednotovalni prihodki	-	-	-
CELOTNI PRIHODKI	788.775	631.716	125
Stroški blaga, materiala in storitev	502.037	393.785	127
- nabavna vrednost prodanega mat., blaga	28.200	28.299	100
- stroški materiala	45.502	43.242	105
- stroški storitev	428.335	322.244	133
Stroški dela	284.759	237.359	120
- plače in nadomestila plač	215.185	185.427	116
- prispevki za socialno varnost	34.886	29.935	117
- delodajalcev			
- drugi stroški dela	34.688	21.997	158
Amortizacija	-	-	-

Drugi stroški	430	415	104
Finančni odhodki	647	136	476
Drugi odhodki	3	2	150
Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-	-
- odhodki od prodaje osnovnih sredstev	-	-	-
- ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-	-
CELOTNI ODHODKI	787.876	631.697	125
Presežek prihodkov	899	19	4732
Presežek odhodkov	-	-	-
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obrač.obdobja	-	-	-
Davek od dohodka pravnih oseb	143	78	183
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka od dohodka	756	-	-
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka od dohodka	-	59	-

V obrazcu so precej podrobno prikazani oz. razčlenjeni odhodki znotraj posameznih njihovih kategorijah. Ker to ne velja tudi za prihodke, v nadaljevanju podrobneje razčlenjujemo prihodke od poslovanja in prihodke od prodaje blaga in materiala.

Med prihodki od poslovanja so izkazani

- prihodki od Ministrstva za kulturo RS v višini 573.111 EUR,
- prihodki od proračuna lokalne skupnosti v višini 2.300 EUR,
- prejete donacije od domačih in tujih oseb v višini 351 EUR,
- prihodki od zakupnin v višini 1.078 EUR,
- drugi nedavčni prihodki v višini 80.000 EUR,
- prihodki od razpisov v tujini v višini 63.445 EUR,
- prihodki od vstopnin za abonma v višini 7.220 EUR,
- prihodki od drugih vstopnin v višini 11.296 EUR,
- prihodki od prodaje drugih storitev v višini 10.262 EUR,
- prihodki od prodaje proizvodov in blaga v višini 38.354 EUR in
- drugi izredni nedavčni prihodki v višini 715 EUR.

Med prihodki od prodaje proizvodov in blaga izkazujemo prihodke od prodaje blaga v knjigarni v višini 28.002 EUR, prihodke literarne kavarne v višini 9.408 EUR ter druge

prihodke od prodaje v višini 944 EUR. Drugi nedavčni prihodki so v celoti prejeta sredstva s strani PMSNS za investicijske namene.

V primerjavi z letom 2021 so celotni prihodki bili višji za 25 indeksnih točk. V enakem odstotku so bili višji prihodki od poslovanja, ki so v strukturi celotnih prihodkov zastopani skoraj 100 odstotno. Čeprav so finančni prihodki in drugi prihodki v strukturi celotnih zanemarljivi, povzemamo, da so prvi v primerjavi z letom 2021 bili višji za 548 EUR, drugi pa nižji za 848 EUR.

Tudi celotni odhodki so, tako kot prihodki, v primerjavi z minulim letom bili višji za 25 indeksnih točk. Pri tem so stroški blaga, materiala in storitev bili višji za 27 odstotkov, stroških dela za 20 odstotkov, drugi odhodki za 4 odstotke, finančni odhodki za 511 EUR in drugi odhodki za 1 EUR.

Zavod pripravlja in potrjuje finančni načrt tudi po načelu obračunskega toka. V njem je načrtoval celotne prihodke v višini 686.490 EUR za izvajanje javne službe in 19.640 EUR prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu. Prve smo realizirali v višini 769.652 EUR in slednje v višini 19.123 EUR.

Celotni odhodki zavoda po načelu fakturirane realizacije so bili za izvajanje javne službe predvideni v skupni višini 686.490 EUR in za tržno dejavnost v višini 19.017 EUR. Prve smo realizirali v višini 768.783 EUR in načrtovane torej presegli za 12 odstotkov, druge pa realizirali v višini 19.093 EUR in načrtovane presegli za 76 EUR. Stroški dela so pri izvajanju javne službe bili za 1 odstotek višji od načrtovanih, pri dejavnosti na trgu pa višji za 8 odstotkov. Načrtovane izdatke za stroške blaga, materiala in storitve smo pri javni službi presegli za 19 odstotkov, na trgu pa jih realizirali v za 7 odstotkov nižji vrednosti.

POSLOVNO LETO 2022 JE ZAVOD ZA KULTURO MADŽARSKE NARODNOSTI LENDAVA ZAKLJUČIL Z 899,07 EUR PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI. OB UPOŠTEVANJU IZRAČUNANE OBVEZNOSTI ZA PLAČILO DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB V VIŠINI 142,91 EUR ZNAŠA TA PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI 756,16 EUR.

XII. Zaključek

V letu 2022 je bila največja novost, da smo pridobili sredstva za izvedbo rokodelskih dejavnosti na podlagi aneksa št. 1 k Dogovoru o sodelovanju poslancev italijanske in madžarske narodne skupnosti z Vlado Republike Slovenije števil. 001-52/2020/3. Posledica tega je bila povečanje števila zaposlenih in dodatne dejavnosti na področju rokodelstva. Tudi to dejavnost smo skrbno načrtovali in izvajali. Pred seboj smo imeli cilj, da izvedemo programe, ki bi bili dodana vrednost naši skupnosti. Ponovno ni šlo brez notranjih prerazporeditev programskih sredstev na strani izdajateljske dejavnosti in dejavnosti stika z matičnim narodom, vsaj so se pri teh dveh dejavnostih stvari drastično spremenile na trgu. O naši dejavnosti so poročali tako narodnostni mediji (tv program Hidak, tednik Népszás, radio MMR), kot tudi lokalni medijski portali (lendavainfo.com), prekmurski tednik Vestnik in tudi madžarska televizija in časopis Zalai Hírlap ter drugi.

Ponovno smo imeli več stroškov pri splošnih stroških, vsaj so se na tem kontu stroški povečali in smo razliko krili iz lastnih sredstev. Opazili smo tudi problematiko pri programskih stroških, kjer bi dolgoročno nujno potrebovali finančna sredstva, da lahko obdržimo obseg in kakovost predvidenih in utečenih programov.

Radi bi se zahvalili strokovni službi na Ministerstvu za kulturo, še posebej ge. Marjeti Preželj, ki se vseskozi trudi za našo skupnost in naš zavod ter je vedno dostopna za morebitna vprašanja ter pomaga pri skupnih rešitvah le teh.

Mihael Šooš
direktor ZKMN